

Yttrande över SOU 2022:13 Godstransporter på väg

Sammanfattning

Länsstyrelsen anser att utredningen är väl genomförd. Utifrån miljöeffektivitet och utveckling av företagande i hela landet tillstyrker vi följande:

- Att ett avståndsbaserat system införs som innefattar fordon från utlandet.
- Att skattenivån anpassas efter storstadsregioner och glesbygd.

Utvecklade synpunkter

Vi tillstyrker förslaget om att ersätta den nuvarande tidsbaserade avgiften med ett avståndsbaserat system som inkluderar även fordon från utlandet. Principen innebär större transporteffektivitet, färre transporter och mindre utsläpp samt bättre konkurrensvillkor och minskat fusk. Förslaget att det beskattade vägnätet ska utgöras av större vägar med minst 500 tunga fordon per dygn är en rimlig avvägning.

Skogsnäringen viktig för landsbygden

Kronobergs län är relativt glest befolkat med ett välutvecklat näringsliv. Länet har landets största export per innevånare och skogsnäringen är en viktig del av företagandet. Utredningen beskriver skogsnäringens stora transportberoende väl. Transporterna är dessutom spridda och därmed blir beroendet av transporter på väg stort. Ur den aspekten är förslaget att vägar som understiger en trafikintensitet på 500 tunga fordon per dygn undantas från beskattning bra. En del av skogsnäringens utspridda timmertransporter undantas då från skatt. Det gör också att näringslivet på små mer avlägset belägna platser kan konkurrera bättre. Det är viktigt för en levande landsbygd och viktigt för att den innovationskraft som finns ska tas tillvara. För att bevara och utveckla företagandet i glesbygd och särskilt inom skogssektorn är förslaget att införa en glesbygdsanpassad skatt väl avvägt. Det är viktigt att Kronoberg och övriga glesa delar av Småland inkluderas i det som utredningen definierar som glesbygd. Med samma resonemang förefaller en högre avgift i storstadsområden, där tunga transporter orsakar större miljöproblem, att vara samhällsekonomiskt klokt uttänkt.

I konsekvensanalysen framgår att skogsnäringen inte behöver drabbas av negativa effekter om en avståndsbaserad skatt ersätter vägavgiften. Vi tillstyrker därför dessa förslag även om slutliga skattesatser inte framgår av utredningen. Konkurrenskraften för skogsnäringen och övrigt transportberoende näringsliv i glesbygd måste beaktas om förslaget införs och skattenivåerna beslutas.

Problem för små företag i åkerinäringen

Vi vill trycka på att åkerinäringen, vilket också beskrivs i utredningen, är karaktäriserad av många små företag. Det finns stora fördelar med det när det gäller konkurrens, samarbete, utveckling och geografisk spridning. Administrativa bördor påverkar små företag mer än stora. Det är en uppenbar risk att krav på fordonsutrustning och administration påverkar småföretagen mer än större koncerner. Denna problematik tangeras i utredningen men det har inte utretts. Det vore olyckligt om systemet bidrar till att driva branschen mot färre stora aktörer. Vi vill därför trycka på behovet att detta beaktas om systemet införs.

Framtidens transporter

Utredningens förslag bör ha positiva effekter på klimat- och energimålen. Förslagen måste hantera en helhetssyn på skatter och avgifter i trafiksystemet som även inkluderar skatt på energi för laddning av fordon eller för framtagning och tillhandahållande av vätgas. Det är angeläget med tanke på den elektrifiering som företagen nu driver med statens hjälp.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Maria Arnholm med senior rådgivare Martin Sjödahl som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Malin Almqvist medverkat.